

S K A N E.

Frosta härad.

Svensköps s:n.

Timan.

Sven Nilsson.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVR E G I S T E R.

Sid.

Skogssnuvan

~~278.~~ 3

Troll

~~279.~~ 4

Lyktgubbar

~~281.~~ 6

Skatter

~~285.~~ 10

Födelse

~~289.~~ 14

Mara

~~292.~~ 17

Slakt

~~296.~~ 21

Arbetet vid garden

~~299.~~ 24

Folkmedicin

~~301.~~ 26

2561 315.

Jättefjät	303.	28
Väderlek	306.	31
Jul	308.	33
Midsommar	309.	34
Majfirandet	312.	37

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2561

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1
Sven Nilsson är 71 år gammal och
gift. Han har hela sitt liv
levt där i trakten och syssel-
sat sig med lantbruk. Dess-
utom har han handlat lite
med mäs och gjort resor
till Lund och Malmö.

På äldre dagar har han dragit
sig tillbaka från människorna
och lever ett förenligt ere-
mitliv under synnerligen
färdiga omständigheter.

2561

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2

Enligt prästboken av Jalk:
boken där han vara ägare
sin åtskilliga 10000-tals
kronor.

2561 278.

A. e. 3

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKLÄRNINGSARKIV

En lufkast Lin Svan
Nilsson berättade, att han Skogsmannen
kom inlösa, då han en gång
var ute och gick i skogen.

Han vände då sin päls -
tröja och mören och då
gick han syn på skogsmen-
nen, där han såg uppe i en
alstopp och skrämt, så att
det ska i skogen, och sen
kom han på sin egen.

Skam
Frosta
Stavskop
Mär 1924

279
2561

Egypt. Bank Nilsson

Per L. Nilsson

A: d⁴

1.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKHEMNESARKIV

En man vid namn Kraus Trallen.
hade varit hos en bekant en
gång. De hade haft lite på
glaskan och varv lite glada,
då de skildes. Kraus gick på
hemvägen genom en stor
skog och såg vad det var
bittade han is nyfäst barn.
Han anade, att Trallen låst
ut det och låt det ligga.

So han kom linboka för
ad se efter barnet, var
det borta.

Strax intill platsen
fanns en stenhuggare utse-
: en käll och där bodde
hällen. En fanns här in-
under och gånge, som ledde
in till hällstugan.

2561

281.

LUNDENS UNIVERSITET
FOLKLIVSARKIV

A. P. 6

En gammal där: braken lykt-
när namn Bengta dindlerz gubbar.
hade ofta sett "bloss".

Det flyktade sig och hon
bravde, ad en annan gammal
gammal som används vara pilt,
hade grävt ner panyer där.
på flera ställen.

Sagisvannan sig ofta bloss
ute på Tna hän vis Benarp.
En gång gick han dit för

ad se efter och då tog han
fäst på "Läntet" det var
puktat all och det lyfte,
då han gick det mellan
händerna. En bekant, som
var med sade, då han såg
ad det lyfte: "Huru ha rökt
cigar här?" (Huru ha rökt
cigar här?)

Eua - Kär används vara färdig
ad gå över. Han hade en
mycket, ad övernaturlig
makt. Dröva sin spel där.

En gång, då Sven Nilsson
varit vid kaarven, stannade
Läntet vid Eua - Kär.

2561 283.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

8

9.
Då Sven Nilsson såg sig
hubbade lykte han ut
en säck drogs ut i väg-
gräsen, men än såsk
var alla säckarna
 kvar på vägen.

En beaktad han sagsmannen
 pådot, och då han såg
hess, blev det anlyfte
 på väder.

En krog med dommar sågs
en gång ut underligt sken,
då de skulle gå till en
kalas. De vägrade inte
fartsäten utan tog en
 annan väg. Efteråt

2561 284.

LUNDS UNIVERSITETS.
FOLKMINNESARKIV

9

Lulade am, har det spåkat
ute på kirket. Sagen om
hede själur varit med om
hätta ut sillaffjån. Det
var detta som lygte.

4.

Det gick en sägen om en Skatter.
en pengakerika skulle man
utgräva; en känd. Våra
personer beslutade sig för
att gräva upp den, men då
de gick den på halft upp
ur hålet, hordes en stark
skräll inne i skogen och
en bluss syntes en stunds
långt. Då de vände sig

om för att laga upp kistan,
som den församlingen.

2.

En Smed vid namn
Palmkvist brukade leta
efter "jardagord." På en
ställe ute i skogen funnos
4 platta stenar och under
dessa skulle funnas en sked.
Palmkvist grävde men då
var skatten redan borta.

I Kungsskogen skulle
en gång varit 8 st. Riddar.

En är numera Lagen och
Soyersmannens fader har
 varit med om att laga den.

I Kåpenhamns ska funnas

en beskrivning över skatten,
men Sagesmannen visste
inte, om det varit Snapp-
hansarna, som haft med
skatten att göra.

En gång hade en man
på att gräva efter en
skatt. På en släkt i när-
heten hade man just då
presorgille och då skatte-
grävaren gick hem passade
de på att vandra en stor
sten i hålet. Då mannen
kom tillbaka och gick ut
stoden bilen kom ännu
inrygare och han snart gick.

2561 288.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNEMUSEUM

13

kan hem efter hvar och
spräng ännu och spränga
skuren mer än fullt
fäst från pressen.

4.

Unga kvinnor brukade födelse
spänna upp en jätalamm
(fosterlinna) med trå-
bajar och så krypa däri-
genom. De skulle sen
få lätta barnsängar.

Han sade, att den pigan
var det inget bevänt med,
som inte husbonden gjorde
ett barn till. Sagenman
minnes en pigga, som var

med barn. En morgon då
hon som vanligt var på betet
efter häskarna var hon så
bekämligt smärt och smal,
så de förstod att hon fått
sitt barn. Dagen före hade
hon emellertid varit med
i arbetet och måtti så-
ledes ha fått barnet på
kullen. Då de frågade henne,
om hon inte känte sig
sjukt, svarade hon, att hon
hade varit lite ont i bingen.
En gammal granna som hette
Marna sade då: "Sådana
har nog den dålige."

L.

Man fäntor, ut pygan knipit 3.
geran en Jälskamm. Barnet
ifter en sådan kunnig eller Varld.
en Varld. Kunnigkan skapa te
am sig under natten Lue näst,
som liknade en stor hund med
lysanter stora ögon, som Lull-
pikar, och bloddrypande lunga.
Man vill ha fast i Luvande
kunnig.

Det var maran, som flötade Maran.
Låskarnas manar under
nätterna. Traligtvis var
det i själva verket en
särta målbarns.

En man talade om en
gång, att hemma hos honom
fanns gäst om målbarns
och då man en gång glömt
att lägga in en medfaran-
sar pyggl silkesreklam.

varo francarna västa mor-
gon sammankallade på
samma sätt som en
plåstad hästman.

En man brukade ridas
av maran. En bekant till
honom kom underfund
med, att hon kom in till
mannen genom ett hål i en
lappträda, där en tunn
grenbit fallit ut. En gång
passade han på på vinden,
då den andre sov, att slå
en plugg i hålet, då maran
kröp in. Då han kom
ner stot där ett stilt

3.
Puntismer vid sägen.
För att inte maran skulle
gå på hästarna, brukade
en lantbrukare klippa av
de flätade lockarna och
hanga dem upp i en
kärst utöfver skallet.

Hästar, vilken maran gick
på var alltid sega och
starka och lätta att fordra.

Soyssmannen Gänare
på en ställe och en maran,
då de ryktade hästarna,
svor en av drängarna här:
"De ä' då jäveln. För
märren ä' då ladan

allti!" Sk' flög något
svart färbli honom och
innan jago på knä,
men den sammansplätade
mannen pratade ganska ut
sig.

4.

Lå en nötkreatur skulle slakt.
Slaktas, skulle det uttän
en skum järe ha en haff
staps brännvin en dricka
för en kättet skulle
bliva märt.

Västskad at man inte
gärna och att slakta en
väst ansågs vanligt.
Sådan hade man "jockaren"
till. Han berättade även

ringhastarna.

2.

Så man slaktade svinn
och i synnerhet gamla
snyggar, tog man alltså
vara på de grova barstolen
längs med pyggen. De
såltes till skomakaren,
som använde dem ibland
för mål. De mattrester-
rens som förfärdigades horn-
skedar. Så man köpte
annan mattrester, en
man inte vidare belåten
med dessa. De blev för
hemma och så var de
sedes för små.

LUNDS UNIVERSITET
FOLKLIVSBESKRIVNING

2561 298.

Uimhlåsan Låmdes skölptes 3.
och blåsdes upp för att laska.
Man sätter som en brädd
inuti och i denna sätts lyktan.
Lalghus och så hade man
en lykta

Sen tiden på årst,
då inte säde eller höst Arbetet
färingingar, utbrättas vil
and utbrättas t. ex. gärdar.
Såsom alningen, vilken
skäddas av jernarna.
Man maktar på s. k.
"snabbar" (som vatten-
mätter, av vilka varje
kunde ägde en).
Kärorna kunde också

eller skaffade hem ved
för vinterbehovet.

J. f.
1

Mat landvark hade man Tandoark
många bakemåtel.

Sagomannen minnesad
på en skål fram man en
gaffel inslagen i en choklad.
Han trodde, att det skedde för
att lita landvark. En man
som ansågs för "klak" kunde
även lita landvark. Man
skulle, då man kom till
hemmet, gåta i den guden

Landen med en klackstift.
Sen tog han detta med sig
och sprang ut i skogen och
när han kom hem skulle
Lundvärken vara över.

Lagsmannen hade gäla
säkt hjälp hos herrarna dock
utan framgång.

Ljupa märken i vissa stenar.
Stenar sådes vara s. k.

"Jättapjäd" (jättapjät).

På den liden det finnes
jättar, hade dessa råkat
fram på stenarna.

Spår av hantlar var
ännu synliga.

Man påstår att stenar
ungla precis som fiskar.
Ännu ännu påga

Jättapjät

2561

hade talat om Jön Sages-
mannen, att de en gång
hittat en stor skara på
en myddling och en massa
små skurar låg runt om
den skuren.

Om skurarnas uppkomst
hörde man, att Gärvalen
såg dem och där det fanns skurars
särskilt gård om, där hade uppkomst
de blott samma vil
saken eller också hade
"säälöbet" gård sönder.

Sagesmannen hörde
inte mycket på den
saken, ty om Gärvalen

varit så glad för arbete,
så skulle han blivit så -
delar för mycket besvärat
av fall, som ville ha
konstigt sin hjälp.

J.

En bekant till sages - Väderleken
mannen påstod, att då
han såg blås, blev det
snart gult på väder.
Om råken slår mer
för varden vind, så blir
det kallt.

En man vid namn
Per Skerfving förklarade
varför vintern var så

ovanligt kalla Järn i världen.
Det var därför att jorden
på något sätt varit sig
eller landet flyttat sig,
så att vi kommit 7 grader
lägre åt norr.

2.

LUND UNIVERSITY
FOLKMINNESMUSEUM

2561

Sagesmannen minnes, att juleed.
hans fader några dagar
före jul alltid brukade
gå omkring i stugan och
med en kvast slå i väggar
och golv ropande: "Bort
med er nu prättar och moss,
antingen till skogs eller
till "nabbon" (grannen)." "

2561

209.

34

N: C

LUNDS UNIVERSITET
FOLKMINNESMUSEUM

Midnattsnattens samlatas Med -
Fraktens mytten till duns. Sommarar.
I byn Timman hade man
skampat en lezule ut
på en slätt i skogen och
delt jordvallar till ut
sitta på runt om. I
träden hängdes lykten
pyntade med papper i alla
möglichen färger. På
själva dunsodvet

hade man rest en majstäng.
Den var högt omvärad
med blad och blommor
och kalarta pappersrensor.
Man hade många trästäng-
er och många kranor.

Så några kvinnor
från byn en gång sågo
en majstäng med trä-
stäng sade: "Ty, inte viljen
I väl karsfästa någon!"
Eo ai hade man läsat ut
sitt någonstades ifrån.

Sagomannen var då för
liten för att få gå dit
in, man kan stöt utan-

Jis och hörde hur roligt
de hade därinne — "Lär
di spilla kort o sypte
o svar o hade hushåll."

3.

312

N: 37

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2561

Gud. Bende / Nieu

Per. Sven Nieu

Kane

Kane

Svenska
Gud. ad 1929

Valborgsmässafton brukade Valborgs-
bys ungdom samlas för att mäs-
sunga för folket i gårdar-
afton. De brukade då få
brännvin till förtäring.

Om de inte fingo någon-
ting på något ställe eller
de inte ville slita upp,
så sjöng de:

"Solen sken under både rån-
och dyra,

ligger du där din sötagna!
På den liden fjärr de inte
pungar, det bilen som jag
somme.

Strängarna skjatta sen
efter några dagar. Lussan-
man en liten pennan
och för denna skålda de
till ut gilla.